

6 - Medeni Ahlak ve Kipisel Ahlak

Durkheim'e göre, ahlaki görevlerin amaçları kişiler değil, toplumdur. Millet, meslek ve aile topluluklarının ahlaki görevleri ve ülkülere ne biçimde amaç olduklarını gördük.

6 - Medeni Ahlak ve Kipisel Ahlak
(Ziya Gökalp - Türkçülüğün Esasları)

Durkheim'e göre, ahlaki görevlerin amaçları kişiler değil, toplumdur. Millet, meslek ve aile topluluklarının ahlaki görevleri ve ülkülere ne biçimde amaç olduklarını gördük. Fakat, bunlardan başka, sınırsız belirli olmayan bir topluluk daha vardır ki buna medeniyet topluluğu denilir. Ve fertler, ipte bu topluluğun üyesi oldukları için, topluluğun amacına ortak olurlar. Medeniyet topluluğu önce, klan halinde baplar. Yıkel toplumlarda bir fert için, saygı duyulan ve hukuk sahibi olan fertler yalnız kendi klanın üyesi olan insanlardır. Bundan dolayıdır ki bu toplumlarda klan içinde kan davası güdülmezdi. Çünkü klan bir barış dairesi idi.

Yıkel toplumlar geliptikçe, bu barış dairesi klandan frateriye, fraterkiden aþirete, aþiretten müttefideye, müttehideden siteye site kavim devletine kavim devletinden imparatorluğa yayılarak genişledi. Barış dairesi genişledikçe, hukuka sahip ve ahlaki görevlere amaç olan fertlerin sayısı da bu dairelerle beraber arttı. Yıpte bu sebeple bazıların kişisel ahlak ve bazıların da ahlak adını verdikleri, ahlak dalı da dairesinin genişletti.

Medeni ahlakın, olumsuz ve olumlu olmak üzere, iki türlü amacı vardır. Olumsuz amaç da esasa adalettir. Adalet, fertlere hiç bir biçimde saldırmamaktır. Olumlu amacının esası, ise þekattir. Þekkat, fertlere sürekli iyilik etmektir. Medeni ahlakın ikinci bir amacı daha vardır ki o da, yapılan sözleşmeleri bağlı kalmaktır. Eski Türklerde Gök Tanrı, barış tanrısı olduğu gibi, aynı zamanda þekkat tanrısı idi. Bundan başka, Türklerin bu erdemlerde ne derece yüksek olduğu Türk tarihi göstermektedir.

Medeni ahlak, özellikle fertlerde, kişiliğin yüksek olmasına dayanır. Eski Türklerin dininde kişiliği gösteren sembeler de vardır. Yakutlara göre, her insanda, Tin adı verilen maddi ruhtan başka, üç türlü manevi ruh da vardır: Bunlara Ep, Sur, Kut adları verilmiştir. Canlı ve cansız, bütün varlıklarda ortakdır. Sur, nefes alma varlıkları yani havanlara özgüdür. Kut ise, yalnız insanla ata özgüdür. İnsanın kutlu olması, keramet ve kişilik sahibi olması demektir. Eski Türklerin mitolojisine göre insanların ruhu, üçüncü kat gökte bulunan Süt Gölü'nden alınırdı. Türk pamanlarına göre, insan ruhunun sürekli ideale ve yükselme bakması, aslının geleneğinden dolayıdır. Bundan başka, her millet, kurulurken, Gök Tanrı bir altın yığ biçiminde yeryüzüne inerek, o milleti kendi ruhunun nefesiyle ve ruhunun döllendirmesi ile kutlu kılar.

Türk dinini derinleştirecek, medeni ahlaka temel olacak daha çok sembeler bulabiliriz. Bunların ayrıntısını görmek isterseniz Türk Töresi adındaki eserimize başvurunuz.

Görülüyor ki Türkçülüğün önemli bir amacı da, medeni, ahlaki yükseltmektir. Vatani ahlaktan sonra meslek ahlaki meslek ahlaki sonra aile ahlaki geldiği gibi, aile ahlakından sonra da medeni ahlak gelir.